

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; „ „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 6 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne odra.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije se preste poštino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom začela je „Edinost“ svoj petnajsti tečaj. Kakor dosedaj prizadevala si bode svojim naročnikom vsestranski zadovoljiti prinašajoč raznovrstnega gradiva. Vabimo torej vse slovenske rodoljube, da si jo mnogobrojno naročajo ter jo širijo mej svojimi prijatelji.

Cena listu je:

za vse leto . . . . gl. 6.—
za pol leta . . . . gl. 3.—
za četrt leta . . . . gl. 1.50

Vse one, ki so nam za pretekli tečaj kaj na dolgu prosimo, da čim prej svoj dolg poravnajo, kajti izdajanje lista je združeno z velikimi stroški.

V Trstu 2. januarja.

Pražka „Politik“ obrača prav pogostem svojo pozornost razmeram v Trstu in po Primorske. In dobro je, da tako stori; mi smo staročeškemu listu na tej pozornosti zares od srca hvaležni. Čim preje se bode širje občinstvo seznanilo z našimi razmerami, tim preje bodo zginili mej drugorodci globoko ukoreninjeni, nam veliko škodo prouzročujoči predsodki. To vedo naši nasprotniki tako dobro kakor mi, in zato so jim take objave, kakoršne prinaša „Politik“, skrajno neprijetne. Od todi prihaja tudi ves srd in vsa jeza, ki jo vsipljejo reptilije zloglasne, nas in avstrijsko idejo smrtno sovražede irredente na rečni list.

V svojem zadnjem dopisu riše dopisnik „Politike“ položaj naš ob koncu leta. Izraža upanje, da bodo osebne premembe, katere so se zvršile v teku pretečenega leta, vsekako ugodno vplivale na razvoj stvari v Trstu v smislu državne zvestobe. Najugodnejše mej vsem pa je poročilo se spoznanje, da Trst mora „pogrešati“ svojega starega namestnika. Ta „kameniti“ baron Pretis bil je

nesreča vsej deželi. On je upravljal deželo v smislu, velikej večini prebivalstva protivnem; bil je brez vsega vpliva pri osrednjej vladi, radi česar tudi ni mogel prav čisto nič doseči za ekonomične koristij Primorske; velika sreča je, da je slednjic odšel.

Do tu čutimo se s „Politiko“ v popolnem soglasi.

Izrekamo vrlemu dopisniku v imenu prebivalcev te dežele še enkrat najiskrenejšo zahvalo, da tujstvu riše odnošaje naše, kajti s tem pripomore obilo, da se na vse strani pojmi bistrijo, kar more boj naš za svete pravice naše prav zdatno olehčati. Take objave gladijo pot do zaželjenega cilja.

Ker pa sloni na ramenih našega lista prevelika odgovornost — kajti njemu pripada prelepa, a poleg tega pretežavna naloga, braniti na vse strani duševne in gmofne koristij naroda našega ob sinjej Adriji — veže nas dolžnost, da govorimo vselej resnico, bodisi proti komurkoli. Velika zmeta bi bila, ako bi mi dopustili, da se javnost, zlasti pa vladni krogi zibljejo v mamečih, neosnovan optimizem, vzbujajočih iluzijah. Ako preti taka nevarnost, smo mi obvezani, da zakličemo: Ne tako! Taka je resnica, tu so rečna tla; na te se postavite in — sodite.

Taki so naši nazori, to je naše stališče. S tega stališča motreč naš položaj, moramo — kakor nam je sicer žal — odločno izreči, da se nikakor ne moremo strinjati z nazori in nadejami častitega gospoda dopisnika „Politike“ o premembi, ki se je nedavno zvršila pri občinskem svetu tržaškem. Gospod dopisnik sicer sam priznava, da tudi sedanjí zastop ni najidealnejši, a misli, da je vendar veliko boljši, nego oni, ki je bil voljen leta 1886. Preobrat na bolji, o katerem govori „Politikin“ dopis, je po našem trdnem prepričanji tako neznamen, tako minimalen, da smemo svobodno reči, da je jednak — ničli. Uprav to, kar dopis hvali na županu Bazzoniju, moramo mi odločno grajati.

blajjih, v plemenitem srcu človeškem evtočih cvetk bila sta močnejša od ljubezni; kar ni provzročila ljubezen sama, pospešila sta vsmiljenje in sočutje: Milan se je izjavil, z a s t a v i l j e m o ž k o s v o j o b e s e d o.

Olga in sestre njene živele so tudi po smrti očeta v Ljubljani. Morale so seveda, neimajoče posebnih sredstev, opustiti marsikako potratno navado iz prejšnjih boljših časov, v prvej vrsti luksurično stanovanje in je zameniti z drugim, skromnejšim. Uradniki, tudi višji, zapuste le redkokedaj imetja. Z ročnimi deli, varčnim življenjem in deloma s pripomočjo, prihaja jočo jim odšoročnikov, prerile so se za silo.

V zadnjem letu Milanovega biranja na Dunaju umrl mu je oče. Ker je bil Milan takrat še mladoleten, prevzela je gospodarstvo mati njegova. Dopršivši tehniko naselil se je na svojem domu. Mati vzprejela ga je nasrčneje. Uprav to bila je najiskrenejša njena želja, da bi skupno živela se sinom, katerega je ljubila strastno, z vsem ognjem materinske svoje ljubezni. V prvem letu živela sta v najlepšej slogi,

Je-li to možtvo, ako je mož, stoječ na tako visokej stopinji, daues progresist, ako ima slučajno progresu vso moč v rokah; jutri pa kompromisovec, ako dojdejo kompromisoveci do nekoliko veljave. To nij možtvo, to je breznačajnost. In značajnosti se bi pa menda vendar-le smelo zahtevati pri tržaškemu županu. Nečemo ugibati, je-li Bazzoni res tak, kakor ga nam slika dopisnik „Politikin“. Odkritosrčno bode povedano, da mi dvomimo na pristnosti te slike. Sodili bi, da mož ima svoje prepričanje, katero bi se pa težko dalo spraviti v sklad z našimi in vsacega Avstrijca željami glede vravnjanja razmer v Trstu. Mož je sedaj to svoje prepričanje spravlil v kak skriven predalček, toda privlekel ga bode že zopet na beli dan, da so le razmere temu ugodne. Pustimo pa za sedaj ta moment na strani in de nimo, da je „Politik“ tržaškega župana pravo narisala. Potem pa vprašamo: je-li tak mož, ki nima trdnega svojega prepričanja; mož katerega obrača vsaka stranka — da ima le dovolj močij v to — kakor se jej le zljubi in na katerega morejo usodepolno vplivati razne tajne sile — jeli tak mož, vprašamo, sposoben, da vredi zamotane naše zadeve?! Seli mora tak mož popeti na ono vzvišeno stališče, raz kateri je jedino mogoče vse jednako soditi — ne gledé na narodnost in političko mišljenje. Kako bi nam mogel biti pravičen mož, ki nema lastne volje in ki je izpostavljen vplivu najhujših naših, ni vesti, ni pravice poznajočih protivnikov?!

Bazzoni je izvestno ostal stari Bazzoni. Kar velja o županu Bazzoniju, velja o vseh gospodih, ki sede v mestnem svetu — izvzemši se-ve-da naše okoličanske zastopnike. O bitstvenej spremembi sedanjega zistema ne smemo torej — žal! — niti govoriti, ako nočemo slepiti samih sebe. Dokler bode mestni občinski svet tako sestavljen, kakor žalibog je, pela se bode nam tržaškim Slovincem vedno stara, žalostna pesem: lasciate ogni speranza. Mogoče, da si bodo gospoda — ker slučajno razmere tako zahtevajo — zložili

nití senca kacega nesporazumljenja ni motila harmonije mej njima. Že iz pijetete do pokojnika ogibal se je Milan vsega, kar bi bilo moglo vzburiti drago mater, osobito pa v prvem času, ko je bila žalost tugujoče soproge še posebno intenzivna. Radi tega prikrival je skrbno ljubezen svojo do Olge, vso korespondencijo z izvoljenko svojo uredil je takó, da nijeden domačih niti slutil ni o njej. Poznal je dobro takozvane „praktične“ nazore matere svoje in niti trenutek ni gojil upanja, da bi mati — dasi so sami izobrazena žena — kar takó privolili v ženitev s prego-sposko in mehkužno vzgojeno, vrhu tega pa še sedaj siromašno mestno gospodičino, katera se ti ne bo — tako bodo trdili prav gotovo — nikoli udala razmeram in potrebam na deželi.

Preteklo je kako poldrugo leto po starega Zakotnika smrti. Bil je deževen, jesensk dan, treba je bilo torej ostati pod streho. Dopršivša svoj obed, obsedela sta mati in sin pri mizi, on imajoč pred sabo ravnokar došle slovenske liste, ona pletoč

novih varijacij za spremljevanje te pesmi — ali melodija pesmi same ostala bode vedno ista, staro-znana, za nas žalostna. Nasprotniki naši — in naj se zovejo progresisti ali konservativci — složni so v neugasljivem sovražtvu do nas; sovražtvo to tišči pri vsakej priliki z elementarno silo na površje. Stranka pa, ki odreka v postavah zagotovljene pravice večini prebivalcev, ni prava, ni rodoljubna, ni lojalna, ker noče spolniti pogojev za ekzistenco države naše in prospah državniške ideje. Gospoda tržaški konservativci sicer dosledno protestujejo proti takim očitanjem in zatrujejo, da so oni pravi širilec dinastiškega mišljenja v Trstu — a to jim nič ne pomaga, dokler nečejo pripomoči do odločne zmage staro-avstrijskemu geslu: jednaka pravica bode za vse.

V teh besedah naših pa ne išči nikdo zlovoljnega očitanja sedanjemu namestniku Rinaldiniju, kajti vemo dobro, da se zlo, ki se je v teku dolge vrste let zagodilo v meso naše, ne more iztrebiti kar čez noč. Čas pa je, da prične delo svoje, da bomo mogli veselim srcem javiti o resničnem preobratu na bolje. Povedali smo svojo misel, ker je odkritosrčnost jedna najlepših čednosti, ki more dičiti v javnem življenju delujoče ljudij. Opomin ta gotovo nima nikacih agresivnih namenov; napisali smo ga, trdno verujoči v veliki pomen prelepih besedij, ki jih je nedavno napisala vrta „Naša Sloga“ na adresu gosp. namestnika: Odkritosrčnost je najboljši dar, katerega se more darovati vladarjem in njihovim namestnikom! —t—

Predigra.

Pri zadnjih državnozbornskih volitvah se je pokazala v Trstu neka nova stranka. Naši nasprotniki, nevedoči, kakim načinom bi laglje omamili uboge okoličane — in ker si niso vedeli z drugačnimi sredstvi pomagati — ustanovili so si društvo „Con-

nogovico. Mati, meneča da je vsa sinova pozornost posvečena listu, ni ga hotela motiti, uglobila se je v svoje lastne misli in spomine. Tako sta sedela nema, slišalo se je le naletavanje dežnih kapljic ob šipe in tik-takanje lepe, nad obedno mizo viseče stenske ure. Veliki pes, star komad hišnega inventarja, je pa ležal poleg okna ter dremal; le včasih dvignil je lepo glavo ter vperl velike svoje, takó pametno v svet zroče očij, sedaj v gospodinjo, sedaj zopet v mladega gospodarja, kakor bi ja hotel prašati: kaj vama je neki danes, da takó molčita!

Komu nij znano, kakó da upliva tako neprijetno, temno in deževno jesensko vreme na dušno razpoloženje človeka? Stori te mehkočutnega, duše tvoje polasté se — brani se, kakor hočeš — melanholiška čutatva. Da nisi ledenega srca, razstopi se ti duša v spominih na prošle dneve zorno cvetoče nam srece, dneve, o katerih dobro veš, da se ne vrnejo nikdar več, nikdar! Okó ti zarosi, ko se ti izvije iz prsij vzdih resignacije: vorbei, vorbei!

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Besede materine.

Spisal C—t č.

(Dalje).

Poleg ljubezni glasú vzglasil se je čut vsmiljenja. Odgovoril jej je takoj. Iz lista njegovega vél je duh blažilne, nado v boljšo bodočnost vzbujajoče tolažbe; bile so to besede, prihajajoče od dna duše in izrazujoče pravo iskreno sočutje.

„Ne, nisi sama, draga Olga, nisi zapuščena; vsaj veš, da bije zate čuteče možko srce, ljubeče te viharno, čisto in resnično; vsaj veš, da ti živi zvesto udani prijatelj, kateremu smeš poveriti bodočnost svojo brez skrbi in brez pomisleka. Utolaži se torej in upaj: Božja volja je bila, da sta se našli najini srca, isto tako bode prišel trenutek — danes ti to svečano obljubim — ko si bodeva pred oltarjem obljubila nevenljivo zvestobo in ko bode namestnik božji prosil blagoslova z nebes na najino neločljivo zvezo!“

Vsmiljenje in sočutje, ti izmed naj-

cordia*, katero so okoličani brž prekrstili v „cikorijo“. Nasprotniki so si mislili: „Pod tem društvenim imenom nam bode mogoče vspešno delovati v prid naše „prikrite stranke“. Toda izpodletelo jim je!

Cela okolica je brž izprevidela, kake namene gojijo ustanovitelji imenovanega društva; — okoličanski možje so pokazali „cikoriji“ hrbet — izvzemši nekoliko „kratkohlačnikov“ in trebušnjakov, kateri so vatopili v vrste cikorijašev. Ti ljudje so ostali do danes zvesti omenjeni propagandi — ter časte uže znanega Mauronerja kot veljaka veljakov!

In kaj so ti ljudje? Evo vam jih: Capoville, polj. ki čuvaji, takozvani „fanti de maejstrato“ in nekaj izmed onih ljudi, kateri si po tržaškem tlaku pete brusijo. To je prava magistratu po suženjsko služba sodrga. Pravi podajaci „cikorije“ so pa vsi oni ljudje, kateri delajo v kamenolomnici slavnega Mauronerja, in oni, katere je ta človek vtaknil v kako magistratno službo. Poglejmo n. pr. nekega Primožić-a. Dokler je bil ta človek v službi (menda pri južnej železnici) bil je prvi narodnjak — Slovan z dušo in telom. Pokazal pa je kmalu, da je tudi on izmed tistih ljudi, ki časte bolj svoj trebuh, nego narodnost svojo. Sedaj se mož piše Primosič! Ustanovitelj „cikorije“ Mauroner je zvalil tega človeka v svoj tabor misleč si, da ta mož Bog zna koliko vpliva v okolici. Ponudivši mu boljšo magistratno službo, dobil ga je. G. P. še danes opravlja omenjeno službo ter je najzvestejši pristaš propale, gnjile „cikorije!“ Mauroner ima pa menda na magistratu prosto roko, da podeljuje službe nekaterim okoličanom, o katerih že pred dobre ve, da postanejo prve narodne izdajice.

Rekli smo že zgoraj, da so okoličani kmalo spoznali za nas pogubne namene „cikorije“ in spoznala jih je menda tudi vlada sama! Proti ubogej „cikoriji“ je nastala prava vojska; vsak greh se je oprostil, le za „cikorijaše“ ni bilo milosti; tega priimka ogibalo se je vse kot živega vruga! Smelo smemo reči, da so nam naši nasprotniki z ustanovitvijo omenjenega društva mnogo več koristili, nego škodovali; kajti ljudstvo (okoličani) ni bilo menda še nikoli tako navdušeno za narodno stvar, kakor uprav pri zadnjih volitvah v državni zbor!

Ime rečenega društva je s prva res prevarilo tudi nekoliko mirnejših, poštenih mož. Videvši pa, da „cikorijaši“ le za časa volitev želijo „concordije“ in spoznavši namene „cikorijašev“, izstopili so vsi pošteno misleči iz omenjenega društva, kar so tudi javno po časopisih takoj objavili! Enako je bilo v mestu. S prva čitali smo mej udi „cikorije“ tudi imena nekaterih vplivnih gospodov, katere je istotako zapeljalo le društveno ime. Toda tudi tu so kmalu spoznali, kam pes taco moli, in odstopili so poštenu gospodje. Ko je bilo treba potem „cikoriji“ zborovati, moral je obleči Mauroner nekoliko okoličanskih kratkohlačnikov po gosposki, da dopolni število odbora. Morete si misliti, kako so izgledali ti okoličani v tej obleki, pustivši za oni dan doma težke okoličanske škornje in kratke hlače! In kaj je bilo prav za prav namen temu društvu? Društvo to je hotelo napraviti iz belega dneva temno noč, hotelo je vreči gospoda Nabergoja, ter na njegovo mesto postaviti Leopolda Mauronerja! Če pade Nabergoj, pade z njim i slovenstvo v Trstu in okolici, mislili si so ti ljudje — torej dol z Nabergojem! Da je zmagal Mauroner, mislil bi si celi svet, da Slovencev v okolici niti ni, v mestu pa že celo ne. Niti prašati ne bi smeli več po Slovincih v Trstu in okolici, ako bi bil za našega zastopnika v državni zbor zlezal — „ex Garibaldinec!“ Račune „cikorijašev“ je sijajno podrla narodna zavest okoličanov in tudi pravo avstrijsko domoljubje nekaterih meščanov italijanske narodnosti. Naš poslanec g. Ivan Nabergoj je dobil četiri-

krat toliko glasov, kakor cikorijaški Mauroner — in to je bila zmaga, zmaga veličastna, kakoršne nismo pričakovali niti mi od narodne strani!

S to našo narodno zmago je bila pokopana tudi „cikorija“ — umrla je, ko še ni prav stopila na pozorišče; „requiescant in pace“ rekel je marsikdo, čuvši o ranjke „cikoriji“.

Poldo Mauroner pa še ni zgubil upanja ter se nadeja, da dnevi njegove slave še niso pokopani. Dočim je svet na njega in „cikorijo“ pozabil, delal je on na tihem s trdnim namenom, da hoče ob ugodnem času svojo igro zopet poskusiti. Mislil pa je, da mora igro začeti s predigro. To predigro smo, žal, doživeli. Mauroner bil je izvoljen poslancem v mestni zastop za II. okraj okolice. Sedaj, ko se mu je to posrečilo, oglasil se je zopet v tržaških listih kot predsednik „cikorije“ in po volitvah razglasil je, da so bili „Progressovi“ kandidati v okolici prav za prav kandidati „cikorije!“ Torej tu imamo istinito, pravo predigro. Volitve v državni zbor se bližajo, Mauroner je začel že igrati. Da bi svetu pokazal, kolika je njegova čast v okolici, podkupil je še nekoliko mož v III. in VI. okraju okolice, kateri so oddali glasove, pisane na njega slavno ime! Dobro pa je, da se je pokazala skrita predigra na beli dan, predno si je on sam mislil in želel. Kolikor so nam okoličanske razmere znane, slava njegova v okolici utegne kmalu zatemniti. Tudi v IV. okraju je bil voljen pred leti pristaš Mauronerjeve stranke, Cesare, a pri letošnjih volitvah pokazal se je uprav IV. okraj prvega v narodnem obziru! Z izvolitvijo Mauronerja v okolici si niso pridobili naši nasprotniki Bog ve kaj, zmaga ta je piškava. Mauroner naj nikar ne upa, da bo kedaj voljen poslancem v državni zbor. Spoštovanje, katero vživa č. g. Nabergoj med okoličani, stara okoličanska narodna zavest in krepko delovanje priborila nam bodo še večo narodno čast. S tem pa bo pokopana slava Mauronerjeva in vidil bode, da je zastoj uprizoril — predigro.

„X“.

Politični pregled.

Notranje dežele.

„Slovensko društvo“ je zborovalo dne 29. decembra v Mariboru. Navzoči so bili poslanci dr. Lav. Gregorec, Radey in M. Vošnjak. Dotični predlogi so bili sprejeti jednoglasno. Društvo to deluje kaj vspešno proti navalu silnih germanizatorjev.

Oficijozni in poluoficijozni nemški listi menijo, da odlikovanja, katera je podelil presvitli cesar nekaterim članom našega ministerstva ni smeti smatrati kot priznanje njihovim osebnim zaslugam, ampak kot izraz zaupanja do celega kabineta in njegove politike. V očigled predstoječim pogajanjem mej Čehi in Nemci bodo ta odlikovanja povečala avtoriteto vlade in ta poslednja bode laglje vplivala, da se zaželjeni smoter doseže. Odlikovanje ministra Gautscha da pa je znamenje, da „klerikalci“ ne dojdejo do krmila.

O pogajanju med Čehi in Nemci in o konferenci, ki se snide v tej zadevi na Dunaji, pišejo vsi listi. Česa pozitivnega seveda ne ve nikdo; vse kar čitamo, so le gole slutnje in kombinacije. Celo staročeške kroge je osupnilo, da niso poklicali nijednega Mladočeha k konferencam. Da potolaži Mladočeha, misli nekda Rieger sezvati po dunajskih konferencah šod zaupnih mož obeh čeških strank.

„Neus Fr. Pr.“ trdi, da Poljaki niso zadovoljni, ker se grof Taaffe z Nemci pogaja. Poljski listi da se nadejajo, da bodo pogajanja ostala brezvspešna. Dalje se čudijo poljski listi, zakaj

da grof Taaffe z isto odločnostjo ne posreduje za Čeha in Poljake v Šlezkeji, ki so zares zatirani po Nemcih. Nas bi sicer jako veselilo, da je ta vest resnična, ali Poljaki so pokazali do sedaj jako malo slovanskega čustva, zato pa: die Botschaft hör ich wohl, allein mir fehlt der Glaube.

Jako pomenljivo je, da se deželni zbor češki ne snide 8. t. m., kakor je bilo nameravano.

Cesar je nekda dovolil Tiszi, da preustroji postavo o domovinstvu. Tisza sme dotično postavo predložiti, kadar mu drago.

Vnanje dežele.

Rimski vladni list objavil je dekret s katerim je bil razpuščen občinski svet mesta Turinskega. Občinski svet je namreč ob obletnici usmrtenja veleizdajca Oberdanka zistiral sejo v znamenje globoke žalosti. Vlada je smatrala ta čin kot demonstracijo, katere nikakor ni smeti dovoliti. Dogodku temu samemu na sebi ni pripisovati posebne važnosti, ali simptomatičen je vender-le, ker nam priča, da v veliki večini Italjanov veje zvezi z Avstrijo neprijazen duh. Oficijozni italjanski krogi sicer trdovratno taje, da bi bilo tako, a vsak trezen opazovalec je to istino že davno pogodil.

Pri novoletnem vzprejemu deputacij obeh zbornic izrekel je italjanski kralj, da razgled v bodočnost je prijaznejši, ker vsi narodi žele, da se ohrani mir.

V merodajnih krogih Lisabonskih upajo, da se bode v Braziliji vzdignila protirevolucija in da se dom Pedro še povrne na svoj prestol. Dasi je res, da razmere v najnovejši republiki niso tako povoljne, kakor nam jih slikajo organi sedanje vlade, vender menimo, da so nade proganega cesarja — ako jih res goji — pretirane. Vsakako pa je mogoče, da nas dogodki v Braziliji še v marsičem iznenadijo.

Raznesli so bili vest, da so hoteli zastrupiti ruskega cara, in da ta-le sedaj boleha na posledicah. Sedaj pa pišejo, da boleha le na hripi in da je bila vest o zastrupljenji izmišljena.

D O P I S I.

Iz spodnje okolice dne 28. decembra.

[Izv. dop.] (Konec.) Ker že o Barkovljah govorimo, omenjati nam je še o važnejši stvari, dotikajočej se domačih ribičev. Uprav mi hočemo o tem govoriti, ker mislimo, da o tem več razumemo, nego privrženci Mauronerja, kateri so nam znali „junaško“ v obraz povedati: Vi „od Edinosti“; vi Kranjci; pojte v Ljubljano in ne pečajte se tu v okolici, kjer nemate opravka! — Torej mi „Kranjci“ se bodemo lotili uprav ribištva — domačega ribištva — o katerem nima na pr. babji „Piccolo“ nikakega pojma! In mi začnemo to s ponosom, kajti domače avstrijsko ribištvo (in ne tuji čezotji) v Trstu in okolici je skoraj izključljivo v slovenskih rokah — v rokah okoličanov, kateri se izvestno morejo prej zvati „prave tržačane“ nego večina tržaških mestnih in deželnih poslancev, časnikarjev itd. — Nedavno se je vstanovilo v Trstu ribiško društvo za vse avstrijsko Primorje. Imenovano društvo uraduje se veda le v italijanskem jeziku, dotična pravila so pisana v italijanščini. Kdo se vendar zmeni ubogih čevavov! Mislimo, da je uprav to uzrok, da šteje imenovano društvo mej okoličani tako malo udov. Saj se udje ne morejo nikakor vpisavati, ako ne vedo, kake dolžnosti oziroma pravice imajo v društvu. To zvirja od tod, ker ne umejo italijanščine, v katerem jeziku se v tem društvu posluje. — Vsakemu ne bode morda znano, koliko škode povzročuje našim ubogim ribičem požrešna riba pliskavka (delfin). Privrženci Mauronerja iz VI. okraja ne bodejo pač tega vedeli — a mi od „Edinosti“ to predobro razumemo! V se-

danjem mrzlem zimskem času se mora ubogi domači ribič mnogo truditi, da si prisluži s svojim ribištvom borega kruha. Včasih divja po mnogo dni neusmiljena burja, ali je pa drugo neprijetno vreme, da ne morejo ribiči rabiti svojih mrež. In mnogokrat, kader vendar pride zaželeno vreme, prikaže se pa požrešna pliskavka, prod katero se bojé ribiči vreči svoje mreže! Ako imajo namreč ribiči svoje mreže v morju ter je v njih vjetih že nekoliko rib — pridrvi delfin ter požre ubozemu ribiču ribe z mrežami vred. Morate si misliti žalost ubozege ribiča, če ta vrže v časih svoje mreže in mreže raztrga nenasitljiva riba. — V poletnem času napravijo pliskavke okoličanskim ribičem na tisoče gld. škode; žrejo jim že nalovljene ribe in tržejo drage mreže. Meso pliskavke ni dobro; jedo je le nekateri Neapolitanci in še ti le, dokler je mlada. Morda se uprav vsled tega ne lové te škodljive ribe; le poredkoma se čuje, da se je vlovilo kakega delfina. In uprav tu imamo mi svoj predlog, o tem izrekamo svoje menenje! — Mislimo namreč, da bi moralo novovstanovljeno ribiško društvo skrbeti, da se ta požrešna riba proganja, razpisati bi moralo darila od 10 gld. za vsacega vjetega delfina. Drugači pa naj bi to društvo vplivalo, da se izumejo kake priprave, s katerimi bi se dalo to jako prebrisano ribo loviti. Ta naša ideja je brez dvojbe velike važnosti, in gotovo jo bodo z veseljem pozdravljali vsi naši ribiči. Mislimo še, da bi bilo umestno, da bi to ponatisnil list „Il Diritto Croato“ ter po njim drugi naši listi iz Dalmacije. — Če se ribiškemu društvu posreči delfina vsaj deloma zatreti, ali vsaj toliko preplašiti, da se ne bode bližal našim bregom, pridobi si to društvo za ribištvo neizmerne zasluge. — „X“.

Sv. Ivan, 30. decembra. (Božični prazniki in cikorija). Vreme bile je kaj prijetno gorko. V naši župniji vršile so se lepe cerkvene slavnosti. Ob 10. uri zjutraj služila se je sv. maša. Pri tej priliki peli so naši vrli pevci kaj krasno „božično pesem“. Pri popludanskej službi božji bilo je tudi cerkveno darovanje (ofer). Po dovršeni popludanskej službi božji dogovorimo se, da gremo v novo krémo k „Rošatu“. Tje dospévši, poišče si vsak svoj prostor za mizo. Pri kapljici dobrega rumenega vinca pogovarjali smo se to in ono. Kar se v naglici odpro vrata — in kaj vidimo?! — Dolgo četo italijanskih pevcev ali kakih! Da povem: ti pevci imajo svoje zbirališče in učilišče v II okraju, pri svet. Alojziju na hribu. To je ravno tam, kjer biva njih izvoljeni Garibaldinec Polde. To društvo imenujejo oni (il coro di S. Luigi) ter obstoji iz samih slovenskih renegatskih sinov. Vseh jih je kakih 40, mej temi je samo 5 okoličanskih nevednežev, drugi so pa vsi berkinski in čufarski sinovi, odpadniki iz naročja slovenskih mater. Pogodili smo takoj, da so bili ti „hribarji“ nalašč za to mej nas poslani, da bi mir kalili. Poiskavši si prostor posedejo ta garda okolu mize. Potem pa napnejo neakordne laške strune in pojejo do pozne noči.

Tudi mi nismo bili leni in zapeli smo svoj „Ne vdajmo se!“, katerej pesmi je sledilo obilno ploskanje. Radi tega so grdi odpadniki vihali nosove.

Ko se pa je to društvo dobro najelo in napilo, začelo je mir kaliti, sramotno govoreč o našem narodu in psujoč jezik naš. Potem razžali eden poslušalcev, (tudi od sv. Alojzija) nesramno enega naših narodnjakov; zadnji mu pa, ne bodi len, pristiane eno prav lepo „slovensko“ klofuto, da si jo bode pametel, ter taka moka je za njih kruh in druge ni treba pri sv. Ivanu iskati. Odpadne duše naj si zapomnijo, da tu še biva starodavna slovenska garda, — katerej je sedaj, ko se je zo-

pet oživilo staro pevsko društvo „Zora“, pristopilo mladih za vse lepo vnetih močij. Vi „hribarji“ pa le držite se vašega izvoljenega preroka, Garibaldinca Poldeta za „frak“; peljal vas bode v Kaprero žalovati po njegovem generalu, pokojnem Giuseppe Garibaldiju, narhujšem nasprotniku naše mile Avstrije.

Še nekaj. Vidoč to društvo, da jim nikdo neče ploskati, začeli so se hudovati in jeziti, rekoč, da ako bi oni slovensko peli, da bi jim gotovo bili ploskali.

Nesramneži so nas potem črnili v umazanem židovskem listu „Piccolo“, češ, da smo Rusi in da se potezamo „per la santa Rusia“. Mi pa rečemo pred vsem svetom, da smo pravi slovenski narodnjaki, ki živimo v svojej domovini in smo vedno zvesti našemu presvitlemu cesarju Franju Josipu I., in nismo taki, kakor vi ultramarinci.

Vse to opazujoč sem se mislil: o, ti „fardirban“ svet! Okoličan.

Od Hublja 31. decembra 1889.

Gde je bola, gde je jada

Pesma blaži

Gde se klone, gde se pada

Pesma snaži

Gde su ljudi dobre čudi

Pesma se ori:

Što ne možeš drukče reči

Pesma zbori.

Jovan Jovanović.

Dobro umeđ pesnikove besede potrudili so se prošlega leta nekovi šturski domoljubi ter si osnovali „pevsko društvo“. Ono priredilo nam je že dve veselici. Zanj je bila minulo nedeljo v prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini. Vzpored vršil se je izborno. „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor Ant. Nedveda, so nam na občno željo ponavljali. Igralci glume „Brati ne zna“ so nam že od prejšnjih veselic stari znanci ter so, kakor obično, izvrstno izvršili naloge svoje. Občinstva bilo je početkom veselice prav malo, proti sredi veselice sešlo se ga je še dovolj. Nezadostno vdeležbo občinstva zakrivile so razne okolnosti; kakor sobotna silna burja in sneg, nedeljno deževje in hripa (influenza), na katerej posamezniki in celo obitelji bolujejo, ter slednjič še neprikladna doba „veselici“. Tudi 6. ura je neprikladna glede večerje. No peveci, to naj Vas ne straši, urno korakajte naprej!

Iz Vrabč nad Vipavo, 31. decembra. (Izv. dop.) Žalibog, še sedaj se dobi pri nas več takih ljudi, kateri poprašujejo, čemu da so šole. Prašam vas, odgovorite nam! Mi menimo, da so v veliko korist, bodisi da gre fant v vojake, kjer laglje napreduje, ako se je kaj naučil — in ako je na domu, lahko sam prečita od sodišča došle spise, ne da bi mu bilo treba okolu hoditi in denar trošiti.

Nastopili bodemo jutri novo leto. Upamo, da se bode v novem letu tudi v naši občini marsikaj spremenilo. Slabo je za bišo, ako gospodar noče prav gospodariti, istotako je slabo za občino, ako nima pravega župana. Meseca februarja 1890. bode leto dni, kar smo imeli imeti volitev za novega župana. Navadno se je pri sejah marsikaj sklenilo, da se ima dovršiti na korist občini, ali storilo se ni nikdar nič. Omenimo le dveh glavni stvari. Naprava vodnjaka, da bi saj naša živina imela dobro pitno vodo. Pri sedanjih slabih vinskih letinah je živina naša prva in glavna podpora. — Potrebna je poprava pota k cerkvi, kar se je mnogokrat sklenilo. Pot ta je v jako slabem stanju, po njej leži kamenje težko 10 in več kil. Ta pot je sramota za našo občino. Naš sedanji župan se tudi pri sejah čudno ponaša, ne tako, kakor se županu spodobi. Pri sejah ima svoje paragrafe, katerih se drži. Obravnava se večidel pri vinu, ker mož si je tudi gostilno napravil. Vsak obdolženec mora za vino dati.

Zdaj pa voščim vsej občini veselo novo leto in upam, da nas presvetljuje sv. tri kralji, da si izberemo boljšega župana. Čas bi bil.

Domače vesti.

Iz šole sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Načelnik tržaške moške podružnice sv. Cirila in Metoda, kateri je zajedno nadzornik društvenih šol, obiskal je večeraj šolo pri sv. Jakobu. V otroškem vrtu pozdravil ga je in mu voščil novo leto jeden deček, v 1. razredu istotako jedna deklica, v 2. razredu jedna deklica in jeden deček. Načelnik se je otrokom zahvalil na čestitkah ter jim toplo priporočal, da naj se pridno uče in vzgledno ponašajo. Takim načinom delali bodo veselje starišem svojim in vsim blagim dobrotnikom, kateri mnogo žrtvujejo, podpirajoč družbo sv. Cirila in Metoda.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu nabralo se je pri veselici „Tržaškega podp. in bralnega društva“ dne 31. decembra 1 gl. 48 kr.

Za družbo sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je v Bazovici pri novoletnem pevskem večeru 3 gl. 50 kr. Hvale in posnemanja vredno je tako početje ter naj bi se večkrat rodoljubi tudi v zgornji okolici in po raznih družih vseh o prilikah veselice in veselih večerov spominjali tega jako koristnega društva, ter položili dar na altar domovine.

Umeščenje župana. Danes opoldne imel je novoizvoljeni mestni svet sejo, pri katerej so umestili župana Bazzonija. Lavantinskemu knezu škofu dr. M. Napotniku dovolil je cesar, da sme obdržati naslov dvornega kaplana.

Celjski opat Wretschko, znani in trdovratni naš politični nasprotnik, je na smrt bolan. Prevideli so ga s sv. zakramenti za umirajoče.

Netaktnost v šoli. V „Slov. Narodu“ čitamo, da se je profesor ljubljanske gimnazije, dr. Oskar Gratzky, drznil v šoli med poukom smešiti slovenskega mecena Josipa Gorupa zaradi njegovih valedušnih ustanov. Mi bi te vestij skoro ne verjeli, da je ne bi čitali črno na belem in v tako pozitivnej obliki. To že ni več netaktnost, ampak — nesramnost. Ako nas Slovencev vlada kmalu ne bode rešila takovih vzgojateljev mladine, morali bodemo pač dvojiti na njenem pravicoljubji do vseh narodov. Vedna zatrevanja naklonjenosti njene nam prav čisto nič ne hasnejo, ako dopusti, da nas nje lastni organi celo po učilnicah grde in sramote. V dejanjih bodite nam pravični, ne pa v samih besedah.

Nov odvetnik. V Kopru se je namestil odvetnik dr. Feliks Bennati. Vpisali so ga v listo tukajšne zbornice odvetnikov.

Izpitni sposobnosti na koperskem učiteljsku obdržavali so se tekom meseca novembra. Usposobljen iz zgodovine, zemljepisja in italijanskega jezika za mestne šole z laškim učnim jezikom je bil gosp. Weiss; gosp. Pošćić in gospodična Vlah sta usposobljena za ljudske šole z hrvatskim učnim jezikom. Sposobnim za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom so spoznani gg. Bajt, Dekleva, Dominko (z odliko), Germek, Jereb, Šušmelj in gēna Kocjančić; za ljudske šole z italijanskim učnim jezikom: g. Albissier in gēna Borzolin, Corubulo, Gentilomo in Marina. Gg. Germek in Pošćić sta proglašena tudi sposobnim za podučavanje italijanskega jezika kot predmeta, prvi na slovenskih, drugi na hrvatskih ljudskih šolah.

Ples ženskega oddelka delalskega podp. društva bode v soboto dne 4. t. m. v dvorani „Tersicore“. Plesalo se bode tudi jako priljubljeno „Kolo“. Brez dvojbe bode občinstvo kakor druga leta tudi v soboto prišlo mnogoštevilno na to plesno zabavo.

Veliki ples „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ v redutnej dvorani „Politeama Rossetti“ bode jutri 5. januarja. Svira vojaška godba. Vstopnina 50 novč. za osebo brez izjeme. Začetek ob 8¼ uri zvečer.

Svoje prvo veselico, s petjem, igro in plesom priredi, kakor smo uže poročali, v nedeljo dne 5. t. m. vrlo pevsko društvo „Velesila“ v Skednju. Slov. občinstvo opozarjamo na to veselico. Vstopnina za osebo 70 novč.

Domačo veselico z igro, deklamacijo, petjem in z nekim drugim prizorom priredi v nedeljo dne 12. t. m. pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu, v prostorih g. Boleta. Natančnejši program prinesemo prihodnjič.

„Čudni svatje“. Nekoliko let sém se tržaška okolica veselo probuja in zaveda svoje narodnosti. Največ v to so pripomogla razna tu ustanovljena društva, posebno pa slov. pevška društva. Zadnjih je v tržaški okolici res veliko. Noben del naše obširne domovine se ne more ponašati s tolikimi in tako močnimi peškimi zbori, kakor uprav naša okolica. Po naših mislih se pa tudi malo kje po Slovenskem čuje tako lepo in ubrano petje, kakor tukaj. In uprav to strastne sovražnike Slovanov, zagrizene Lahe, jako skelf in kriče ti, da navaljuje na Trst ruski panslavizem. Ker se zadevadajočega Slovana bojé, iščejo si drugači pomagati. „Klin s klinom“ — začeli so se loviti po okolici nekateri renegate in izdajalce, šnoparje in strgano-srajčnike in osnovali so uže dva „laška pevška zbora“. Jeden deluje na Greti; porodila ga je iredentarska „Pro patria“, vzdržujejo ga pa štiri kraška zijala; drugi enak „zbor“ osnoval se je pa v Kadinu. Da se ti ljudje ne morejo ponašati Bog ve z kako zmčnostjo, to je samo ob sebi umeti. Ali tudi v njih šolah se ti nič kaj posebnega ne uče: vse pezni, kojim so se z veliko muko priučili, se čujejo navadno vsak dan po stari Reni. O umetnem petju nemajo pa niti pojma in na note ti umejo kolikor zajec na boben. Bolj nego peti, uče se kričati. — Ko so zadnjič rojanski vrli peveci šli k sprevodu pok. g. Ferluge, čakali so „neodrešeni gretarski renegati“ nekje na Greti, imajoč v žepu najbrže kako partituro kake laške nagrobnice. Videč Rojančane jeli so se jim rogati rekoč: „vara i ščavi ke i va a far barufa koi Barkolani!“ Menili so iti menda sami, a zbalii so se. Sicer bi pa s svojim kvakanjem blagemu pokojniku le nečast delali. Kaka vzajemnost in sloga je vladala mej Barkovljani in Rojančani imenovani večer, poročali smo zadnjič. Ti nesramni renegati bi pač morali enkrat spoznati svojo krivo pot, ter se oprijeti zopet domačega jezika in petja! —

Vzgleđi lahonske kulture. Nek postopač imenom A. Martelanc — nekdanji urednik smradljivega lista „Il Corso“ — izdal je nedavno nek šaljev koledar, v katerem smeši mej družimi tudi necega gospoda. Zadnji se je čutil žaljenega in minoli četrtek napadel ga je na javni ulici ter ga dobro naklepal s palico! Evo vam cveta lahonske kulture v Trstu.

Lahonska kultura. „N. Sl.“ poročajo iz Pazina, da sta dne 22. t. m. prispela v Pazin dva novomašnika v družbi nekaterih svojih sorojakov. V Cerovlju se jim je pridružila družba kaci deset čedno oblečenih oseb, mož in mladeničev, kateri so je začeli zmerjati s „porchi di preti“ itd., ter jih neso pustili v miru niti po cesti od kolodvora v mesto. Teta jednega teh duhovnikov je pala strahu v nezavest. Ti novodobni kulturonošci so se morali radi tega prijaviti c. kr. sodišču v Rovinju. Evo vam prinoso k zgodovini laške kulture v Istri!

Izpokala je iz Trsta c. kr. policija necega Evgena Jacchia, velikošolca v Bologni na Laškem, zato ker je bil v zvezi z iredentarskimi družtvi onstran meje in naročen na „Eco dell'Alpi Giulie“ in „detti del circolo Garibaldi“. Omeniti nam

je, da se je ta mladenič izšolal na tržaški mestnej gimnaziji, kjer je bil neki odličnjak. Lahko si mislimo, v kako „avstrijskem“ duhu se šola mladina na mestnih ljudskih in srednjih šolah v Trstu.

Utok goriške gimnastike radi razdruženja nekdanje „Associazione Ginnastica“ je c. kr. ministerstvo zavrglo. Lahoni v Gorici so si osnovali že drugo gimnastično društvo.

Hripa ali influenza se tndi v Trstu jako hitro širi. Ni pa nevarna, ampak prav nezne nravi. Pospešuje jo največ jako neugodno, vlažno vreme. Bolezen ni menda družega, nego navaden nahod, kakoršen obiskuje vbogo človeštvo vsako leto ob enacih mrzlih, deževnih vremenih. Začenja z glavobolom in mrzlico, ki pa kmalu poneha, ako se človek varuje mokrote in redno živi. Priporočljiv je v to zajbljev in drugi čaj.

„Hripa“ v Reki. Na mornarskej akademiji v Reki je zbolelo za hripo do 70% vseh učencev.

Od Hublja nam pišejo, da sta pretečeno nedeljo dva obče znana, glasovita razsajalca — katerih jeden je nekda že v Gradišči „sedel“ — „na Otelci“ več ljudij poškovala in tudi krčmarja ranila, ker je hotel poboj zabraniti.

Mesec prosenec. Mathieu de la Drôme prorokuje za ta mesec to-le vreme: Mrzlo od 1—6; mokro v južnej Evropi. Nestalno od 6 do 14; začetkom te dobe rezek mraz; veter po jadranskem morju. Sneg od 14 do 20. Dež, veter in sneg od 20 do 27. Nekoliko lepše in suho vreme od 27. do 5. februarja. Navaden zimski mesec.

Shod trgovcev in industrijalcev z lesom bil je na Dunaji. Iz poročila smo posneli, da se je izvažanje lesa via Benetka skrčilo, pač pa je množina po železnici Beljak — Ponteba — Videm v Italijo izvoženega lesa večja, nego je bila kedaj prej čez Benetke. Lansko leto izvozili smo v Italijo 3,001.160 meterskih centov lesa v vrednosti 23.1 milijonov lir, letos pa 3,094.500 m. c. v vrednosti 24.3 milijonov lir.

Koliko blaga se izvozi iz Trsta in vpelje v Trst. Minolo leto se je vpeljalo po železnicah v Trst 7,370.511 m. st. raznega blaga; l. 1857 pa 607.539 m. st. Uvoz se je tedaj povišal za 6,762.972 m. st. Izvozilo se je 1889 leta 3,778.824 m. st. Izvozilo se je pa l. 1857 za 429.057 m. st., torej 3,349.767 m. st. več, nego pred 32 leti. —

Tržaško pristanišče. Glede odprave proste luke poročajo sledeče: Komisija, katera se ima sestati v kratkem, obravnavala bode tudi o zgradbi poslopja za colni urad v prihodnjem (Punto franco.)

Radi velicega zameta se je morala opustiti dne 27. m. m. železniška čerta čez Predil.

„Učiteljski Tovariš“. Došla nam je prva številka tega lista za leto 1890. List je dobil novega urednika v osobi gosp. okrajnega šolskega nadzornika Žumerja. Vsebinska je izborna in tudi vrnja oblika jako lična in vabljiva. Ako bodo vse naslednje številke take, kakoršna je prva, smemo čestitati slovenskim učiteljem na njihovem orgenu.

Poneveril je adjunkt deželne blagajne v Zagrebu in zajedno blagajnik narodnega gledališča svoto 5000 gl. Zločinec priznava svoj čin in so ga zaprli.

Poneveril je, kakor javljajo iz Požuna, komitatni blagajnik, Žiga Bitó, velikansko svoto 50.000 gl. Zločincea iščejo.

V stolnej cerkvi v Temesvaru vstrelil se je kratko po maši nek rokodelce. Vzrok samomoru bila je nekda beda. Stolno cerkev so takoj zaprli in jo bodo zopet odprli, ko bode na novo blagoslovljena.

Pogorel je kraljevi grad Laeken, poleg Bruselja. Vse umetnostne zbirke so uničene. Kralj in kraljica bivala sta v gradu, kjer je bilo ravnokar novoletno vsprejemanje. Princesijo Klementino so le s težavo rešili. Bali so se, da je njena

vzgojiteljica zgorela, a vest ta nij bila rešena.

Zopet jedno gledališče pogorelo. Po neprevidnosti nastal je v gledališči v Zürichu ogenj, kateri je vničil celo poslopje.

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

Cena od for. do for.	
Kava Moecca	100 K. 134.— 136.—
Rio biser jako fina	— — — — —
Java	116.— 118.—
Santos fina	107.— 108.—
srednja	103.— 105.—
Guatemala	115.— 117.—
Portorico	128.— 130.—
San Jago de Cuba	134.— 136.—
Ceylon plant. fina	132.— 134.—
Java Malang. zelena	116.— 118.—
Campinas	— — — — —
Rio oprana	— — — — —
fina	108.— 109.—
srednja	104.— 105.—
Cassia-ligna v zabojih	31.— 31.50
Macisov cvet	450.— 460.—
Ingber Bengal	21.— 22.—
Papar Singapore	74.— 76.—
Penang	56.— 58.—
Batavia	66.— 67.—
Piment Jamaika	39.— 40.—
Petrolej ruski v sodih	100 K. 7.75 8.—
v zabojih	10.25 10.50
Ulje bombažno amerik.	36.— 37.—
Lecce jedilno j. f. gar.	42.— 43.—
dalmat. s certifikat.	42.— 43.—
namizno M.S.A. j. f. gar.	53.— 54.—
Aix Vierge	64.— 66.—
fino	60.— 62.—
Božični pulješki	8.— — —
dalmat. s cert.	— — — — —
Smekve pulješke v sodih	— — — — —
v venci	13.50 14.—
Limonj Mesina	zaboj 4.— 4.50
Pomeranče sicilijanske	4.50 5.—
Mandlji Bari I.a	100 K. 94.— 95.—
dalm. I.a, s cert.	98.— 100.—
Pignelli	72.— 74.—
Riz italij. najljepši	18.50 19.—
srednji	17.50 18.—
Rangoon extra	15.75 — —
I.a	13.75 14.—
II.a	12.50 12.75
Sultanine dobre vrsti	36.— 38.—
Subo grozdje (opaša)	18.— 19.30
Čibebe	20.— 22.—
Slaniki Yarmouth I.a	sod 10.50 11.—
Polenovke srednje velikosti	39.— — —
velike	— — — — —
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K. 32.— 32.25
certifikat.	— — — — —
Pačol Coks	10.— — —
Mandoloni	8.50 — —
svetlorudeči	9.25 — —
temnorudeči	9.— — —
bohinski	10.— — —
kanarček	10.— — —
beli, veliki	9.— 9.50
zeleni, dolgi	— — — — —
okrogli	— — — — —
mešani, štajerski	7.— 7.25
Maalo	90.— 92.—
Seno konjsko	2.10 3.20
volovsko	2.20 3.30
Slama	3.— 3.60

Dunajska borza

3. januarja.

Enotni drž. dolg v bankoveih	— — — — —	gl. 6.60
v srebru	— — — — —	26.35
Zlata renta	— — — — —	108.40
5% avstrijska renta	— — — — —	101.10
Dolnice naročne banke	— — — — —	918.—
Kreditne dolnice	— — — — —	322.50
London 10 lir sterlin	— — — — —	117.60
Francoski napoleondori	— — — — —	9.32 1/2
C. kr. cekini	— — — — —	5.59
Nemške marke	— — — — —	57.57

Javna zahvala.

Vsim s rodnikom, prijateljem in znancom iz vasi in okolice, kateri so našega očeta, gospoda

Ignaca Grudna

apremili k večnemu počitku posebno gospodom železniškim uradnikom, gospodom iz sv. Križa in Nabrežinskim pevcem, izreka svojo globokočutjeno zahvalo

žalujoča rodbina Gruden.

Priporočam se, slavnemu občinstvu, posebno pa slovenskim društvom, da bi obilno obiskovala moje gostilno

Pri Slonu (Elefant)

ulica Ghega, blizu kavarne Bott.

Toči se po nizkih cenah dobro Višnjsko vino in izvrstno pivo iz Graške pivarne na akcijo. Dobra kuhinja z točno postrežbo.

Franc Tomazin.

2-2 gostilničar.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Poslano.

Kwizde fluid proti kostobolu,
staro, izkušeno domače sredstvo
proti kostobolu in revmatizmu.

Cena av. vr. gold. 1.— Pristen le z zgornjo varnostno znamko. Dobiva se po vseh lekarnah; pošilja po pošti vsak dan glavno skladišče: Kreisapothek Korneubug Dolnja Avstrija. (1)

Utinafer Lusa
tapetar v Trstu
ulica Boschetto št. 6.

prevzame vsakovrstna dela v tapetovanju in krašenju, fantastičnih okrasbah soban in kabinetov. 4-4

Nezaslišano začudenje
15-5 vzbudil je
The Patent „Darning Weaver“

aparatus za krpanje
(Stopf-apparat.)

Vsak otrok ga lahko rabi.
Na pariški izložbi bilo je predanih 330.000 kom.

Ta naprava je patentovana po vseh delih sveta od jedne ameriške družbe. — Krpa vse vrste blaga in tkanine, sragec za lovec, nogovico, perilo itd., da se vidi vse kakor novo. V vsaj Ameriki in na Angežkem, tako tudi na Dunaji je ni hiše, v kateri se ne bi našlo izvrstne te, prekoristne naprave. Razširila se boče mej ves civilizovani svet, zato pa naj se slavno občinstvo požuri, da si jo naroči, dokler jih je dosta v zalogi.

Komad stane 2 gold.
proti kasi ali po poštnem povzetju za vse dežele monarhije
Razpošiljavni zavod:
Schmidt, Wien, Margarethen.

Teodor Slabanja
srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priporoča se v ljudo pri visoko čistiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrni. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 19-1

Posilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko

kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New-Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade, na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 5-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditions bureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

V najem

se odda, eno uro hoda od Gorice na glavni erarski cesti ležeča hiša štirimi sobami, štalo, kletjo in lepim dvoriščem, za gostilno ali drugo kupčijo posebno primerno.

Pogoji se zvédo „pri Posti“ v Mirni.

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

„BRUS“

jedini šaljivi in bogato ilustrovani list slovenski, začel bode svoj II. tečaj in vabi rodoljube na naročbo. 1-3

„BRUS“ bode, kakor doslej, zastopal načela odločno narodne stranke, pisal bode v naprednem in svobodnem zmislu, grajal in smešil pa nedostatke v javnem življenju.

„BRUS“ pridobil je za bodoče leto novih sotrudnikov in jako zanimivega gradiva, zato se nadeja, da doseđanji naročniki ostanejo zvesti in da se jim bode pridružil mnogo novih, katerim ugaja odločna, svobodna beseda.

„BRUS“ stoji za vse leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl.

Uredništvo in upravništvo „BRUSOVO“.

Ženitbena ponudba.

30 letni obrtnik želi se poročiti z 30 letno gospodičino ali vdovo (Slovenko), katere naj bi imela nekoliko sto goldinarjev premoženja. — Pisma naj se pošiljajo: Reka, poste-restante, A. N. 000. do 15. januarja. 1-4

SUKNO

razpošilja proti gotovini ali po povzetju po prav nizkih cenah in samo dobre kakovosti:

3.10 m. dolg za 1. obleko f.	3.50
3.10 " " " " f.	4.90
3.10 " " " " f.	7.—
3.10 " " " " fino f.	12.—
3.10 " " " " prav fino f.	16.—
2.10 " " " " vrh. suk. fino f.	6.—
2.10 " " " " prav fino f.	8.—
2.10 " " " " zimsko sukno f.	5.—
2.10 " " " " fino f.	9.—
1 m. loden 135 ctm. širok f.	2.50

Tuehfabriks-Lager 13-15
FRIEDRICH BRUNNER,
Brünn Fröhlichgasse 3.
Uzorec brezplačno in franko.

Tiskarna Dolenc
ima v svoji zalogi vsakovrstnih, elegantnih vizitnic, po jako nizkih cenah.

Slučaj !

Vsled zapoznele sezone mi je bilo mogoče, nakupiti celo zalogo jedne velike fabrike za ogrtače (Umhängtücher-fabrik); mogoče mi je torej ponuditi vsaki dami jeden velik, debel in gorak ogrtač za čudežno nizko ceno

1 gl. 35 kr. a. v.

Ti povsem moderni ogrtači morejo se dobiti v treh barvah (svitlo srednje barve ali temne); obrobjeni so z finimi franžami, temno borduro in so dolgi en meter in pol, široki pa tudi en meter in pol. To je pač največji ogrtač. — Razpošilja razpošiljavni zavod. 5-15

D. KLEKNER
Wien, I., Postgasse 20.

15-5 Z novo izumljenim

čudeznim žepnim mikroskopom vidi se vsaka stvar 500 krat povečana. Potreben je torej za vsakega trgovca, učitelja, dijak, da celo za vsako hišno gospodarstvo ker se more z njim preiskovati jedil in pijače. Pridejana mu je tudi lupa, katere vrlo dobro služi kratkovidnim.

Komad stane samo 1 gl. 25 kr.

proti gotovini ali po poštnem povzetju.

D. KLEKNER,

I. Postgasse šte. 20.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 3 3/4%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- " " 3 1/4%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " " 3 1/4%	6- " " 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odpovedi od 17. novembra, 21. novembra in 13. decembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.

V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-24 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
Na vrednosti obresti po pogodbi.
Uložki v pohrano.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 13. novembra 1888. 1-24

Anton Vidrich

TRST, Via Malcanton št. 2. TRST

VELIKA ZALOGA

platna, ubrusov (tavajoli), sagov (tapeti) in drugih tkanin za pohištva blazine (štramace). Pokrivala vunena in pamučna (bombačna) z vlastito delalnicjo obšivenih pokrival.

VELIKA ZALOGA

vune i žime za blazine štramace.

Naročbe za Istro in Dalmacijo izvršujejo se z boletu PROSTO CARRINE. 4-4

Čase nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoce poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providjenu,

TISKARU

U TRSTU

Ista prima i obavija svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanic kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, ctenike, jestvenike, svakevrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladišću) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj siledeće knjige:

Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nov. sada 40 tvrdo vezana	n. 60
Sodnijski obrasci sastavl B. Trnovce	n. 20
Vilim Tel, prevod Cegnara	n. 40
Ljudmila prevod J. Lebana	n. 20
Filip prevod Križmana	n. 20
Antigona prevod Križmana	n. 20
Trst in okolica od Sile	n. 30
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin	n. 20
Istra pjesma	n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskarnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Tiskarna Dolenc v Trstu